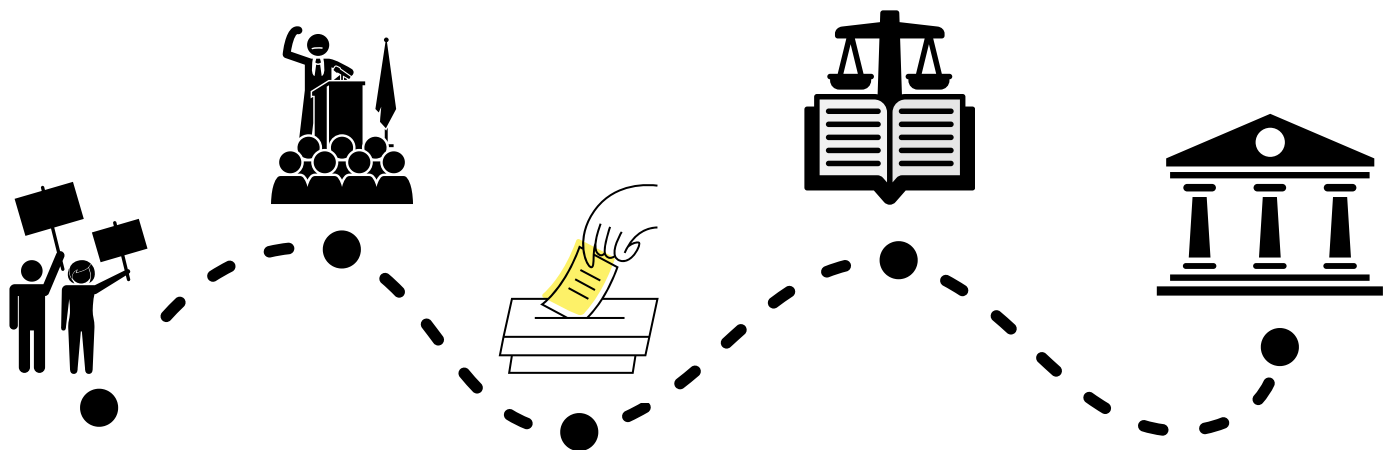

POLITICAL PEDDY PAPER METODOLOŠKI PRIROČNIK

**GET
POLITICAL**

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja oziroma avtorjev ter ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje. Številka projekta: 101183575.

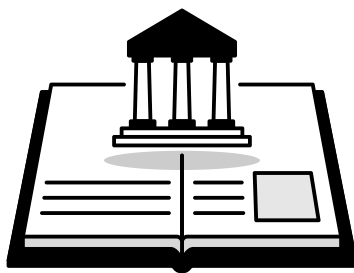
GET POLITICAL

Spodbujanje aktivne udeležbe mladih v političnih in volilnih procesih s politično pismenostjo in znanjem

Souredniki:

© 2026: M. Purchena (ES); RightChallenge – Associação (PT); FR Cepage (FR); M. Zoersel (BE); CESIE ETS (IT); M. Kalamaria (GR); CARDET (CY); MIITR (SL)..

Vse pravice pridržane. Poročilo se lahko citira ob navedbi vira..

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja oziroma avtorjev ter ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje. Številka projekta: 101183575.

Kazalo vsebine

Metodološki priročnik Political Peddy Paper

Kaj sta Peddy Paper in Political Peddy Paper?

Načrtovanje izvedbe Political Peddy Paper

Razvoj interaktivnih aktivnosti in izzivov

Izvajanje Political Peddy Papers za skupine mladih

Povezovanje Political Peddy Papers s teoretičnim znanjem

Vrednotenje in merjenje učinka

Vključevanje Political Peddy Papers v mladinsko delo in izobraževanje

Razširjanje rezultatov in vključevanje med dogodkom in po njem

GET POLITICAL v praksi

Končna priporočila za izobraževalce in mladinske delavce

Metodološki priročnik Political Peddy Paper

Politika ni nekaj, o čemer bi se mladi morali zgolj učiti. Je nekaj, kar bi morali raziskovati, o čemer bi se morali spraševati in kar bi morali neposredno izkusiti. **Metodološki priročnik Political Peddy Paper** je bil razvit v okviru **projekta GET POLITICAL** z namenom podpreti mladinske delavce, izobraževalce, izvajalce usposabljanj in organizacije pri oživljanju političnega izobraževanja. Ponuja praktična orodja, ki mladim pomagajo razumeti, kako delujejo politični sistemi, kako se sprejemajo odločitve in kako lahko sodelujejo v demokratičnem življenju na lokalni, nacionalni in evropski ravni..

Metodologija Political Peddy Paper temelji na preprosti ideji: politična pismenost se razvija skozi izkušnje. Namesto da bi se mladi o institucijah, volitvah ali participaciji učili zgolj na abstraktni ravni, se z njimi srečujejo neposredno. Opazujejo, sodelujejo, razpravljajo, postavljajo vprašanja in razmišljajo o tem, kako politični sistemi delujejo v resničnem okolju. Javni prostori, institucije in skupnosti tako postanejo učna okolja, v katerih se demokracija raziskuje v praksi, namesto da bi se o njej učili zgolj v teoriji.

Metodologija je prilagodljiva in jo je mogoče prilagoditi različnim skupinam, okoljem in učnim ciljem, pri čemer je njen namen politične procese približati mladim ter jih narediti bolj razumljive in relevantne. Ko mladi politiko neposredno izkusijo – prek institucij, razprav, simulacij ali dejanskih okoliščin odločanja – postane politična pismenost nekaj konkretnega, s čimer se lahko poistovetijo in na podlagi česar lahko tudi ukrepajo..

Ta pristop krepi kritično mišljenje, komunikacijo, sodelovanje, medijsko pismenost in aktivno državljanstvo. Še pomembneje pa je, da mladim pomaga razumeti ne le, kako politični sistemi delujejo, temveč tudi, kje in kako lahko v njih sodelujejo. Politično izobraževanje tako preusmerja od razlaganja k izkušnji ter od znanja k participaciji.

Kaj boste našli v tem priročniku

Priročnik temelji na izkušnjah izvajanja Political Peddy Papers v različnih političnih in institucionalnih okoljih, med drugim v občinah, mladinskih organizacijah, nacionalnih parlamentih in evropskih institucijah. Te izkušnje so mladim omogočile neposreden stik z odločevalci, raziskovanje delovanja institucij ter boljše razumevanje tega, kako politična participacija poteka v praksi.

Temelji na izkušnjah partnerjev projekta GET POLITICAL iz različnih držav in jih pretvarja v praktična orodja, ki jih je mogoče prilagoditi različnim izobraževalnim okoljem.

Ta priročnik dopolnjuje **Vodnik Get Political 101: Vodnik po političnih in volilnih sistemih, strukturah in procesih**. Medtem ko Vodnik pojasnjuje, kako so organizirani politični sistemi, kako potekajo volitve in kako se sprejemajo odločitve na različnih ravneh, se ta priročnik osredotoča na to, kako te teme pretvoriti v interaktivne učne izkušnje.

V priročniku boste našli::

- navodila po korakih za načrtovanje, izvajanje in vrednotenje Political Peddy Papers;
- ideje za kvize, simulacije, igre vlog, razprave in sodelovalne izzive;
- predloge, primere in študije primerov iz dejanskih izvedb;
- orodja za refleksijo, učenje in stalno izboljševanje;
- prilagodljive metode za različne skupine, okolja in učne cilje.

Ne glede na to, ali se uporablja v šolah, mladinskih organizacijah, skupnostnih projektih ali institucionalnih okoljih, ta priročnik ponuja praktična orodja za aktivno, zanimivo in relevantno politično izobraževanje.

Uporabite ga, prilagodite ga in politično izobraževanje prenesite v prakso.

Kaj sta Peddy Paper in Political Peddy Paper?

Peddy Paper je prilagodljiva učna aktivnost, ki temelji na nalogah, gibanju, timskem delu in reševanju problemov. Udeleženci se premikajo med različnimi lokacijami, opravljajo izzive in sodelujejo z okoljem ter se pri tem učijo skozi izkušnje.

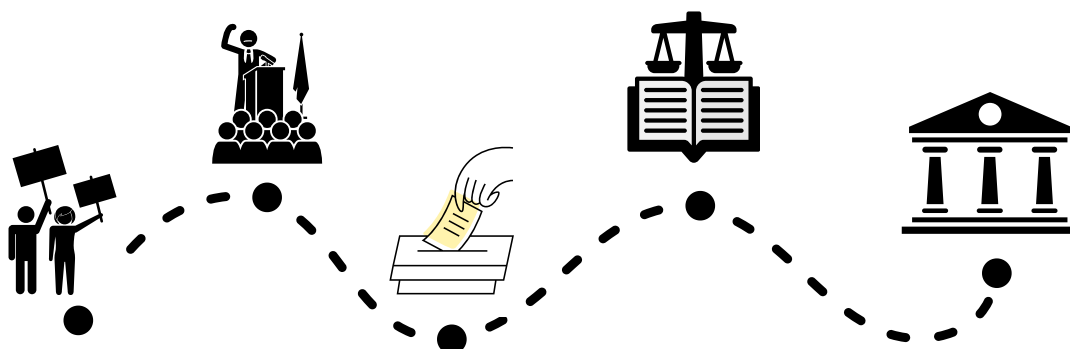
Political Peddy Paper ta format prenese na področje političnega izobraževanja. Demokratično življenje spremeni v nekaj, kar je mogoče neposredno raziskovati. Udeleženci se srečujejo s političnimi institucijami, volitvami, političnimi kampanjami, političnim predstavništvom, javnim odločanjem, državljanskimi pravicami in participacijo. Glede na okolje lahko to vključuje obisk občinskih svetov, nacionalnih parlamentov ali evropskih institucij oziroma uporabo simuliranih okolij, ki poustvarjajo dejanske politične procese.

Aktivnosti vključujejo kvize, igre vlog, simulacije, razprave in sodelovalne izzive. Poudarek ni na učenju politične teorije, temveč na razumevanju, kako politični sistemi delujejo v praksi in kakšno mesto imajo mladi v njih..

Ne veste, kaj je Peddy Paper?

Oglejte si ta kratek videoposnetek, ki na jasen in preprost način pojasnjuje, kaj Peddy Paper je in kako poteka..

Načrtovanje izvedbe Political Peddy Paper

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja oziroma avtorjev ter ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje. Številka projekta: 101183575.

Political Peddy Paper je veliko več kot zgolj zabavna aktivnost – je učinkovita učna izkušnja, osredotočena na državljanstvo in politično ozaveščenost. Zato je ključnega pomena, da učne cilje in teme izberemo skrbno in premišljeno. Ti ne določajo le vsebine, temveč tudi vrsto nalog, interakcij in refleksij.

Spodnji koraki vam bodo pomagali oblikovati izobraževalno, zanimivo in izvedljivo aktivnost.

1. Določitev učnih ciljev in političnih tem

Začnite tako, da natančno določite, kaj se morajo udeleženci naučiti. Jasni učni cilji omogočajo boljšo osredotočenost in olajšajo oblikovanje nalog ter posameznih postankov.

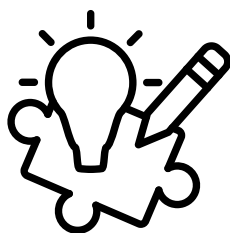
Izbira političnih tem določa vsebino in povezanost Political Peddy Paper. Dobre teme so relevantne, aktualne in udeležencem prepoznavne ter so povezane z njihovim vsakdanjim življenjem in učnimi cilji.

Možni učni cilji

- Razumevanje delovanja lokalne in nacionalne politike;
- Spoznavanje demokratičnega odločanja;
- Razvijanje kritičnega razmišljanja o aktualnih družbenih vprašanjih;
- Krepitev državljanskih kompetenc (participacija, dialog, spoštovanje).

Izbira političnih tem

Izberite teme, ki so povezane z vsakdanjim življenjem udeležencev in učnim programom. Dobro izbrane politične teme zagotavljajo smer, povezanost in vsebinsko globino ter Peddy Paper spremenijo v smiselno učno izkušnjo namesto v nepovezano zbirko nalog.

Primeri:

- Lokalno odločanje in občinske politike;
- volitve in politično predstavništvo (kako izbiramo ljudi, ki govorijo in sprejemajo odločitve v našem imenu);
- Človekove pravice in vključevanje;
- Podnjevna politika in trajnost;
- Mediji in informacije (lažne novice, komuniciranje, politične kampanje).

Praktične smernice

- Za ohranjanje osredotočenosti je najbolje izbrati eno glavno temo ter eno ali dve dodatni temi;
- Poskrbite, da so izbrane teme na lokacijah vidne in oprijemljive;
- Poskrbite, da je vsak del poti jasno povezan z vsaj eno temo;
- Izogibajte se preširokemu pristopu, saj lahko vodi v površinsko obravnavo vsebin.

2. Izbira lokacij

Izbrane lokacije predstavljajo jedro Political Peddy Paper. Izberite kraje, ki so vsebinsko smiselni in kjer se naloge logično povezujejo z okoljem.

Možne lokacije:

- Občinska oziroma mestna hiša;
- Sedež okrožne oziroma regionalne uprave;
- Nacionalni parlament ali regionalna skupščina;
- Politični spomeniki ali zgodovinske lokacije;
- Pisarne političnih strank ali nevladnih organizacij;
- Javni prostori, kjer so učinki politik vidni v praksi (npr. prometni projekti, socialne storitve).

Merila za izbor:

- Povezanost z izbranimi temami;
- dostopnost in varnost;
- Možnost opazovanja ali interakcije;
- Raznolikost med formalnimi (institucionalnimi) in neformalnimi (skupnostnimi) lokacijami.

Združite »tradicionalne« politične lokacije z nepričakovanimi kraji (npr. soseskovnim projektom ali intervencijo v javnem prostoru), da ohranite dinamiko aktivnosti.

3. Vključevanje deležnikov

Vključevanje deležnikov ni zgolj »dobrodošel dodatek«, temveč bistvena dodana vrednost Political Peddy Paper. Izboljšuje kakovost, verodostojnost in učinek učne izkušnje.

Ko udeleženci stopijo v stik z dejanskimi akterji, kot so lokalni politiki, javni uslužbenci ali zaposleni v nevladnih organizacijah, aktivnost dobi veliko bolj pristen in realističen značaj.

Kratko srečanje z občinskim svetnikom lahko na udeležence naredi večji vtis kot zgolj teoretična razlaga lokalne politike.

Potencialni partnerji:

- Lokalne oblasti (občinski svet, občinski svetniki);
- Politične institucije (parlament, posvetovalni sveti);
- Nevladne organizacije in organizacije civilne družbe;
- Mladinski sveti ali državljanske pobude;
- Lokalni strokovnjaki ali vodniki.

Način vključevanja deležnikov:

- Organizirajte gostujoče govorce ali kratka srečanja;
- Deležnike vključite v pripravo ali potrditev nalog;
- Dogovorite dostop do določenih lokacij;
- Zagotovite praktične primere.

Partnerje vključite že zgodaj ter jasno komunicirajte cilj, časovni okvir in pričakovanja.

4. Načrtovanje poti: ključni postanki in izzivi

Načrtovanje poti: ključni postanki in izzivi

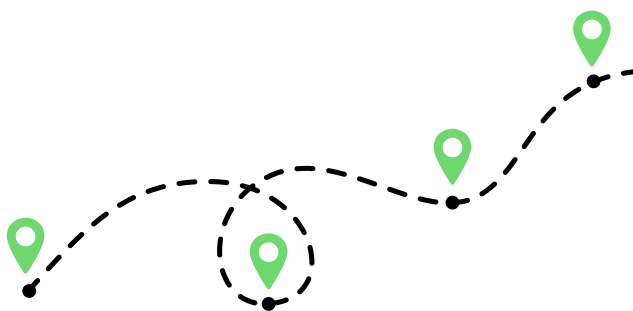
Načrtovanje poti:

- Določite začetno in končno točko;
- Načrtujte od 4 do 8 postankov (odvisno od trajanja in ciljne skupine);
- Za vsak postanek predvidite dovolj časa (15–30 minut);
- Upoštevajte čas, potreben za premikanje med lokacijami.

Oblikovanje postankov in nalog

Vsak postanek vključuje:

1. Kratek kontekst oziroma razlago
2. Nalogo ali izziv
3. Vprašanje za refleksijo

Primeri nalog:

- Intervjuvajte mimoidočega o lokalnem vprašanju;
- na podlagi opazovanja analizirajte ukrep javne politike;
- odgovorite na vprašanje v kvizu o političnih strukturah;
- sodelujte v igri vlog (npr. razpravi ali vaji odločanja);
- poiščite informacije na lokaciji (informacijske table, stavbe, simboli).

Poskrbite za raznolikost:

- vprašanja o znanju (dejstva);
- aktivne naloge (izvajanje, opazovanje);
- refleksija (oblikovanje mnenja, razprava).

Praktični vidiki:

- Varnost (prehodi, nadzor);
- fizična dostopnost (preverite, ali so pot, pločniki in stavbe dostopni uporabnikom invalidskih vozičkov);
- vremenske razmere (pripravite alternativne možnosti);
- jasna navodila in gradiva (zemljevid, knjižica aktivnosti, digitalna platforma).
-

Pot vnaprej preizkusite, da preverite časovno izvedljivost in praktičnost.

Uspešen Political Peddy Paper politiko iz abstraktnega pojma spremeni v konkretno in neposredno izkušnjo. Z združevanjem raziskovanja, interakcije, kritičnega mišljenja in refleksije udeleženci spoznajo, da politika ni nekaj, kar se dogaja le v parlamentih ali občinskih sejnišnih sobah. Prisotna je na ulicah, po katerih hodijo, v storitvah, ki jih uporabljajo, in v odločitvah, ki oblikujejo njihovo vsakdanje življenje.

S premišljeno pripravo, zanimivimi nalogami in smiselnimi srečanji lahko vaš Political Peddy Paper udeležence spodbudi, da postanejo bolj informirani, aktivni in odgovorni državljani. Demokracija namreč najbolje deluje takrat, ko je ljudje ne le opazujejo, ampak v njej tudi dejavno sodelujejo.

Kontrolni seznam: Priprava obiska politične institucije

1. Začetno načrtovanje

- ☐ Določite politično institucijo, ki jo želite obiskati.
- ☐ Na spletni strani institucije preverite postopke in zahteve za obisk.
- ☐ Poiščite pristojni oddelek oziroma kontaktno osebo za organizacijo obiskov.
- ☐ Določite namen in vsebinski poudarek obiska.
- ☐ Glede na razpoložljivost institucije določite možne termine.

2. Stik in potrditev

- ☐ Instituciji pošljite prošnjo za obisk.
- ☐ Prejmite potrditev razpoložljivosti.
- ☐ Potrdite:
 - datum in uro obiska;
 - trajanje;
 - dovoljeno število udeležencev;
 - vrsto obiska/aktivnosti (voden ogled, predstavitev, srečanje, vprašanja in odgovori itd.);
 - jezikovne zahteve (če so relevantne);
 - ime osebe, odgovorne za sprejem skupine.
- ☐ Shranite vso komunikacijo in potrditve institucije.

3. Praktične ureditve

- ☐ Z institucijo potrdite končni dnevni red/program.
- ☐ Preverite postopke registracije in roke.
- ☐ Potrdite zahteve za dostop:
 - identifikacijski dokumenti;
 - varnostni pregledi;
 - prepovedani oziroma omejeni predmeti;
 - potrebe glede dostopnosti.
- ☐ Organizirajte prevoz (če je potreben).
- ☐ Določite zbirno mesto in čas prihoda.
- ☐ Udeležence seznanim s praktičnimi informacijami.
- ☐ Pripravite seznam prisotnosti in potrebno dokumentacijo.

Ta kontrolni seznam uporabite za organizacijo vsakega obiska izbranih lokacij. Prilagodite ga različnim krajem in institucijam.

4. Priprava udeležencev

- ☐ Posredujte osnovne informacije o instituciji in njeni vlogi (vključite Vodnik Get Political 101).
- ☐ Pojasnite cilje obiska.
- ☐ Pripravite vprašanja oziroma teme za razpravo.
- ☐ Udeležence seznanim s pričakovanim vedenjem in postopki med obiskom.

5. Končni pregled pred obiskom

- ☐ Ponovno potrdite podrobnosti obiska z institucijo.
- ☐ Potrdite število udeležencev.
- ☐ Preverite, ali so vsi dokumenti in gradiva pripravljeni.
- ☐ Poskrbite, da imajo udeleženci vse praktične informacije.
- ☐ Pripravite gradiva za dokumentiranje aktivnosti (fotografije, obrazci za povratne informacije, zapiski itd.).

Predloga postanka Political Peddy Paper

Naslov postanka (primer: mestna hiša)

Lokacija:

Politična tema:

Kontekst- Zakaj je ta lokacija pomembna? Katero politično vprašanje, institucija ali proces odločanja je povezan z njo?

.....
.....

Izziv - Kaj naj udeleženci na tem postanku naredijo, opazujejo, raziščejo ali o čem naj razpravljajo??.....

.....

Ključno vprašanje - O katerem vprašanju za refleksijo bodo udeleženci razpravljali, preden se odpravijo na naslednji postanek?

.....
.....

Potrebna gradiva

- ☐ Vprašanje za kviz
- ☐ Opazovalni list
- ☐ Vprašanja za intervju
- ☐ Zemljevid ali namig
- ☐ Drugo:

S to predlogo oblikujte vsak postanek na svoji poti. Po potrebi jo kopirajte in prilagodite

Učni cilji(i)

- ☐ Razumevanje političnih institucij
- ☐ Demokratična participacija
- ☐ Kritično mišljenje
- ☐ Državlanske kompetence
- ☐ Drugo:

Razvoj interaktivnih aktivnosti in izzivov

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja oziroma avtorjev ter ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje. Številka projekta: 101183575.

Oblikovanje zanimivih in izobraževalnih nalog

Interaktivne aktivnosti pomagajo politične koncepte pretvoriti v zanimive učne izkušnje ter povečujejo motivacijo udeležencev, kritično mišljenje in državljansko udejstvovanje..

Zakaj uporabljati interaktivne aktivnosti?

- **Izboljšujejo pomnjenje znanja** - učenje skozi prakso krepi razumevanje.
- **Spodbujajo aktivno sodelovanje** - udeleženci postanejo aktivni soustvarjalci in ne le pasivni poslušalci.
- **Razvijajo kritično mišljenje**- aktivnosti izzivajo predpostavke in spodbujajo razpravo.
- **Spodbujajo državljansko udejs** - mladi pridobivajo samozavest za sodelovanje v demokratičnem življenju.

Učinkovite oblike aktivnosti

- kvizi o politični pismenosti;
- igre vlog;
- simulacije;
- aktivnosti, ki temeljijo na izzivih.

Kvizi

- Kvizi o politični pismenosti lahko na primer obravnavajo institucionalne strukture, pravice državljanov, demokratične procese ali medijsko pismenost.
- Digitalne platforme za kvize lahko povečajo vključenost z neposrednimi povratnimi informacijami in prijateljskim tekmovanjem, medtem ko so papirne različice prav tako učinkovite v okoljih, kjer je tehnologija manj dostopna.
- Kvize je mogoče oblikovati tako, da izzivajo obstoječe predpostavke in udeležence spodbudijo k razmisleku o pogostih napačnih predstavah glede politike in državljanske participacije.

Udeleženci lahko na primer pred začetkom aktivnosti rešijo **kratek interaktivni kviz o politični pismenosti**.

Vprašanja lahko vključujejo:

- "Kdo je v vaši državi odgovoren za sprejemanje oziroma potrjevanje nacionalnih zakonov?";
- "Kateri od naslednjih primerov predstavlja napačno informacijo?";
- "Kaj lahko državljani storijo, če želijo vplivati na odločitev lokalne oblasti?"

Igre vlog

- Udeleženci prevzamejo različne vloge, na primer vloge izvoljenih predstavnikov, novinarjev, aktivistov in državljanov. To jim pomaga razumeti demokratično odločanje z različnih perspektiv.
- Simulacija parlamentarne razprave, seje občinskega sveta ali postopka javnega posvetovanja udeležencem omogoča raziskovanje delovanja političnih sistemov v praksi.
- S tem razvijajo komunikacijske in pogajalske spretnosti, empatijo, sposobnost reševanja problemov ter razumevanje političnih institucij.

Udeleženci lahko **simulirajo sejo mladinskega sveta**. Odločiti se morajo, kako razporediti omejen občinski proračun. Možni predlogi so: nov skatepark, javna zelena površina, izboljšanje javnega prevoza ali kulturne aktivnosti.

Vprašanja zarazpravo:

- "Zakaj je vaš predlog najbolj koristen za skupnost";
- "Kako bi odgovorili na pomisleke drugih deležnikov?";
- "Ali se lahko dogovorite za kompromis, ki upošteva več različnih interesov?"

Refleksija: Aktivnost zaključite z glasovanjem in razmislekom o tem, kako demokratično odločanje zahteva usklajevanje različnih interesov in prednostnih nalog.

Simulacije

- Udeleženci v varnem učnem okolju izkusijo resnične politične in družbene situacije.
- Učijo se analizirati informacije, presoјati različne možnosti, se pogajati o rešitvah ter razumeti upravljanje in javno odločanje.

Pri simulaciji lahko, **udeleženci prevzamejo vlogo članov lokalnega odbora za krizno upravljanje**. Odzvati se morajo na hud gozdni požar, ki prizadene njihovo skupnost. Odločiti se morajo, kako razporediti omejena sredstva za nujno pomoč, pri tem pa uravnovežiti potrebe prebivalcev, lokalnih podjetij in varstva okolja..

Usmerjevalna vprašanja:

- "Katera območja bi morala najprej prejeti pomoč in zakaj?";
- "Kako bi svoje odločitve sporočili javnosti?";
- "Kateri kompromisi so potrebni, kadar so sredstva omejena?".

Refleksija: Razmislite o odločanju pod pritiskom, transparentnosti, odgovornosti in kompleksnosti javnih politik..

Spodbujanje kritičnega mišljenja in razprave

- Udeleženci raziskujejo kompleksna vprašanja ter se ob tem učijo iskati in vrednotiti informacije, svoje argumente podpreti z dokazi, spoštovati različne perspektive ter razvijati analitične in komunikacijske spretnosti.
- Možne teme: participacija mladih, migracije, socialno vključevanje, okoljske politike, digitalne pravice ali demokratično upravljanje.

Aktivnosti medijske pismenosti udeležencem pomagajo pri orientaciji v današnjem informacijskem okolju. Obravnavajo lahko **napačne informacije, dezinformacije, algoritme, umetno inteligenco in čustveno manipulacijo na spletu**. Praktične aktivnosti kot so **preverjanje dejstev, preverjanje virov in analiza spletnih vsebin**, spodbujajo odgovorno digitalno državljanstvo..

Povezovanje z družbo se dodatno krepi, ko udeleženci neposredno sodelujejo z javnimi uslužbenci, voditelji skupnosti in organizacijami civilne družbe..

Dialog z institucionalnimi predstavniki ponuja dragoceno priložnost za postavljanje vprašanj, preverjanje predpostavk in boljši vpogled v procese odločanja.

Digitalni in fizični elementi: ravnotežje med tradicionalnimi in sodobnimi pristopi

Najučinkovitejše učne izkušnje **združujejo digitalna orodja in aktivnosti v živo**..

- Digitalna orodja povečujejo dostopnost, vključenost in prilagodljivost: **spletni kvizi, interaktivni sistemi glasovanja, sodelovalne platforme, digitalna kartografska orodja in multimedijški viri**..
- Omogočajo takojšnje povratne informacije, spodbujajo sodelovanje in udeležencem omogočajo dostop do informacij iz različnih virov.
- **Digitalne platforme** lahko povezujejo tudi udeležence, ki se soočajo z geografskimi, socialnimi ali fizičnimi ovirami.
- **Digitalna okolja** razvijajo medijsko pismenost in digitalno državljanstvo.

Fizične aktivnosti spodbujajo medosebne odnose, empatijo, sodelovanje in vključevanje v skupnost.

- **Obiski institucij, družbenopolitični ogledi, delavnice, igre vlog in skupinske razprave** ponujajo edinstvene učne priložnosti, ki jih v spletnem okolju ni mogoče v celoti poustvariti.
- **Neposredna srečanja z javnimi institucijami, organizacijami skupnosti in lokalnimi deležniki** povezujejo teorijo z resničnimi izkušnjami..

Na primer:

- Program politične pismenosti se lahko začne z digitalnimi učnimi viri in spletnimi kvizi, s katerimi udeleženci spoznajo ključne koncepte. Temu lahko sledijo delavnice v živo, simulacije in obiski institucij, kjer lahko pridobljeno znanje uporabijo v praksi.
- Udeleženci lahko digitalne platforme uporabljajo za dostop do namigov, opravljanje nalog ali dokumentiranje ugotovitev, hkrati pa neposredno raziskujejo fizično okolje, institucije in sodelujejo z akterji v skupnosti.

Prednosti kombiniranega učenja

- povečuje sodelovanje;
- podpira različne učne stile;
- povezuje teorijo s prakso;
- razvija znanje, spretnosti in demokratična stališča.

Izvajanje Political Peddy Papers za skupine mladih

Priprava facilitatorjev in udeležencev

Vzpostavite skupno razumevanje

Pred začetkom poskrbite, da vsi razumejo::

- cilje projekta
- učno metodologijo
- vlogo **Vodnika Get Political 101** kot glavnega izobraževalnega vira.

Pripravite facilitatorje

Facilitatorji naj bodo dobro usposobljeni na področjih neformalnega izobraževanja, izkustvenega in lokacijskega učenja, tehnik refleksije in dialoga ter povezovanja resničnih političnih okolij z državljskim učenjem.

Določite vloge v ekipi

Vnaprej se dogovorite, kdo je odgovoren za facilitacijo, logistiko, komunikacijo z institucijami ter dokumentiranje in poročanje.

Pripravite gradiva za aktivnosti

Glede na vrsto aktivnosti pripravite: delovne liste, dnevnik refleksije, opazovalne liste, točkovne liste, spoznavne in aktivacijske igre, gradiva za igre vlog in simulacije ter vprašanja za zaključno refleksijo.

1.Cilji projekta	2.Uspostavljanje facilitatorjev	3.Razvoj orodij	4.Uvajanje udeležencev	5.Vodnik Get Political 101	6.Pripravljeni na izvedbo Peddy Paper
Skupno razumevanje ciljev, metod in Vodnika Get Political 101	• Izkustveno in lokacijsko učenje • Neformalne metode • Vodenje refleksije in dialoga • Institucionalna učna okolja	Delovni listi, dnevnik refleksije, točkovni listi, opazovalni obrazci, spoznavne aktivnosti, simulacije in okviri za zaključno refleksijo.	• Uvodna srečanja v šolah/mladinskih skupinah • Ključni pojmi in institucije • Logistika: prevoz, urniki, dostop	• Pripravljalno gradivo • Konceptualni zemljevid • Okvir za refleksijo	Pripravljeni facilitatorji, vključeni udeleženci in skupna orodja

Pred aktivnostmi

Poskrbite, da udeleženci razumejo cilje projekta, pričakovane učne rezultate in politične institucije, ki jih bodo obiskali.

Praktične informacije

Pojasnite organizacijo prevoza, urnik, varnostne postopke in pričakovano vedenje med obiski.

Predstavite Vodnik Get Political 101

Udeležence spodbudite, da ga pregledajo pred aktivnostmi, ga uporabljajo med refleksijami ter svoja opažanja povezujejo z demokratičnimi koncepti.

Začnite preprosto

- Samozavest gradite z uvodnimi oziroma spoznavnimi aktivnostmi, kratkimi kvizi in razpravami v majhnih skupinah.
- Pri skupinah z različnimi ravni predznanja uporabite vrstniško učenje, preproste razlage in ekipe z različno ravno izkušenj.

Zagotavljanje vključevanja in dostopnosti

Sodelovanje mora biti omogočeno vsem ne glede na politično predznanje, izobrazbeno ozadje, jezikovne spretnosti in samozavest pri razpravljanju o politiki.

Kako ustvariti vključujoče učno okolje

Facilitatorji naj spodbujajo postavljanje vprašanj, sprejemajo različne perspektive ter udeležencem omogočijo učenje v lastnem tempu.

Vključujoče učne metode

- delo v majhnih skupinah;
- vrstniško učenje;
- spoznavne aktivnosti;
- kvizi;
- vodene razprave.

Postopoma prehajajte k zahtevnejšim političnim temam.

Politične koncepte smo vedno povezovali z vsakdanjim življenjem, in sicer z razpravami o lokalnih vprašanjih, odločanju v skupnosti ali primerih, s katerimi so se udeleženci zlahka poistovetili.

Predstavljanje informacij v različnih oblikah prav tako prispeva k večji vključujočnosti aktivnosti. Udeležencem omogoča, da vsebino obravnavajo na način, ki jim najbolj ustreza, hkrati pa se ključne učne vsebine utrjujejo prek različnih oblik.

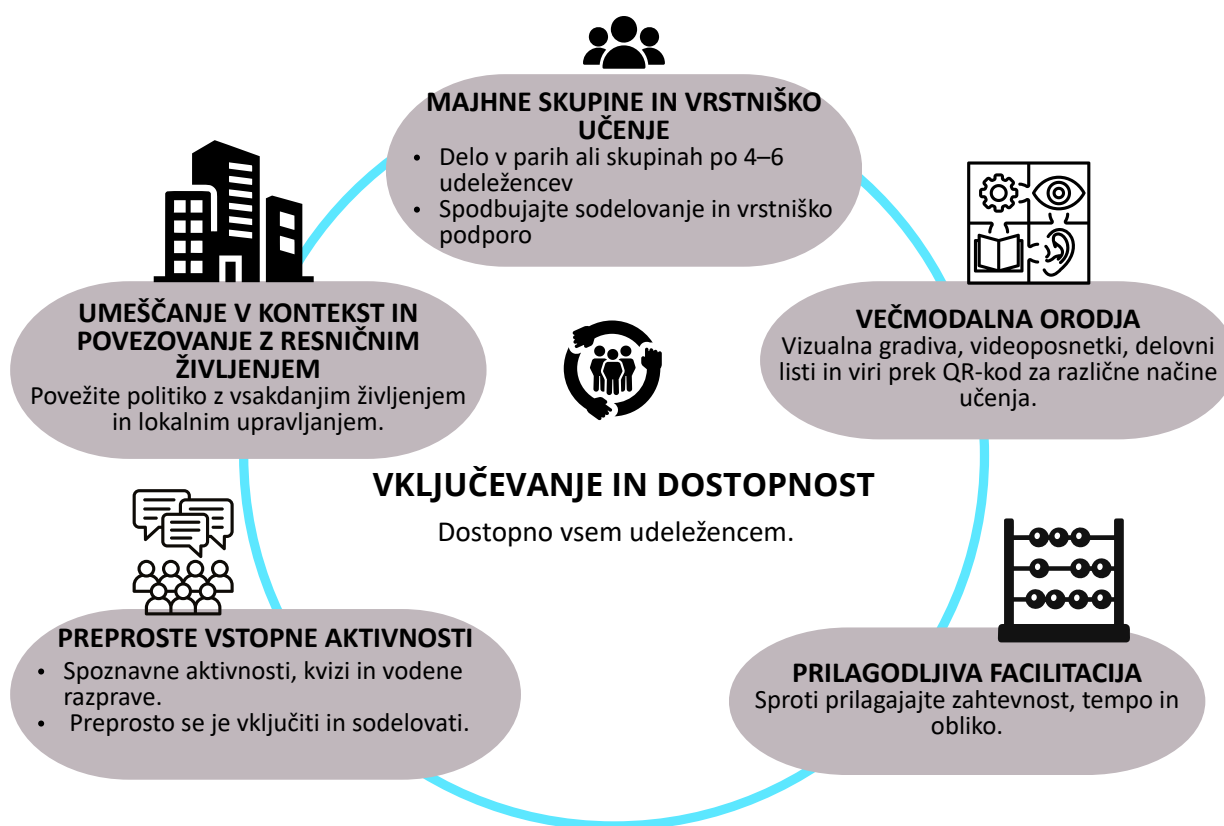

Med zgodovinskimi in institucionalnimi obiski lahko udeleženci isto temo raziskujejo s tiskanimi delovnimi listi, vizualnimi gradivi, kratkimi videoposnetki, dostopnimi prek QR-kod, ter razlagami facilitatorja.

Facilitatorji naj skozi celotno aktivnost ostanejo **prilagodljivi**. Če udeleženci potrebujejo več časa za razumevanje določenega koncepta, poenostavite razlago, spodbudite vrstniško podporo ali prilagodite tempo aktivnosti. Če pa je skupina zelo zavzeta, namenite več časa razpravi in vprašanju, namesto da bi se strogo držali časovnega načrta.

Dostopnost ne zajema le učnih metod. Kadar je mogoče, aktivnosti časovno prilagodite obstoječim obveznostim udeležencev, organizirajte skupinski prevoz za obiske ter zagotovite jasne informacije o zbirnih mestih, varnostnih postopkih in tem, kaj lahko udeleženci pričakujejo pred vstopom v politične institucije..

Dobra priprava udeležencem daje občutek samozavesti in jim omogoča, da se osredotočijo na učenje namesto na logistiko.

Upravljanje skupinske dinamike in strategije vključevanja

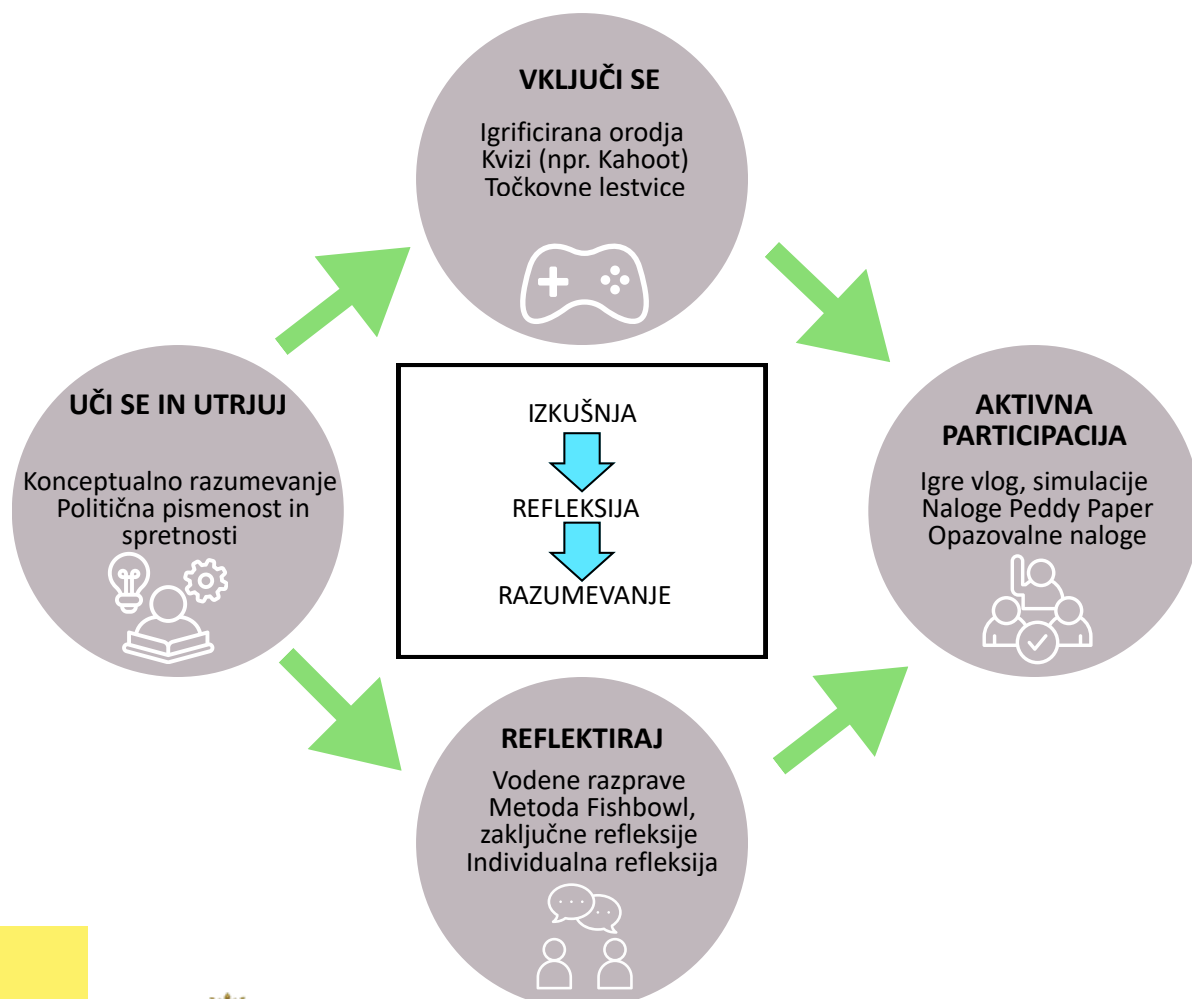
Ustvarjanje aktivnega in podpornega skupinskega vzdušja je bistvenega pomena za uspešno politično učenje. V projektu GET POLITICAL so facilitatorji jasno strukturo aktivnosti združevali s prilagodljivostjo pri izbiri metod, tempu in sestavi skupin glede na potrebe udeležencev.

Kadar je bilo mogoče, so udeleženci delali v **parih ali manjših skupinah s tremi do šestimi člani**. Manjše skupine so spodbujale sodelovanje vseh, zmanjševale ovire za vključevanje ter ustvarjale več priložnosti za vrstniško učenje in razpravo. Facilitatorji so redno spreminjali **sestavo skupin**, da so se lahko udeleženci z različnimi ozadji, ravni političnega znanja ali jezikovnimi spretnostmi učili drug od drugega.

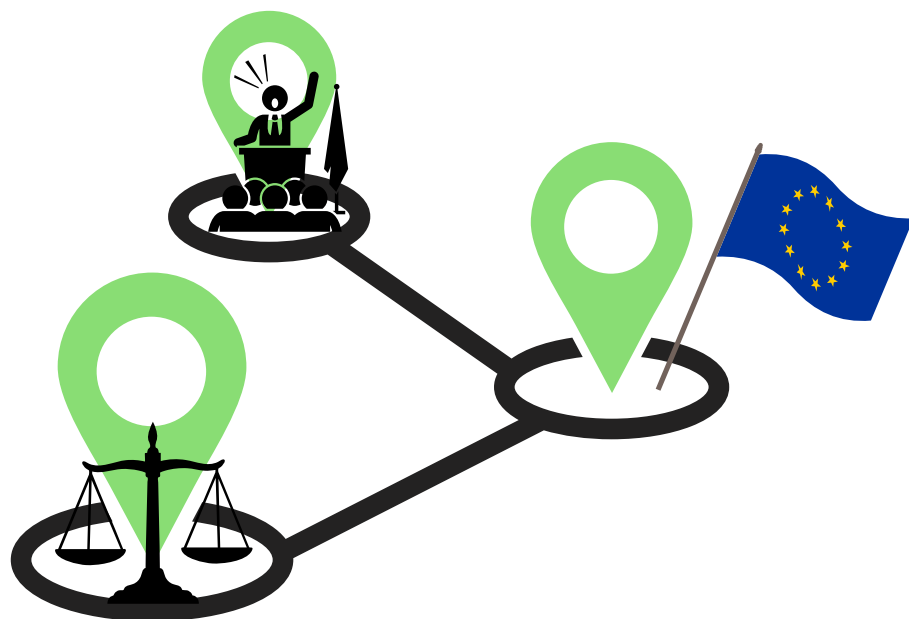
Interaktivne metode so se uporabljale za ohranjanje motivacije in spodbujanje aktivne participacije, pri kateri udeleženci skupaj raziskujejo, razpravljajo in rešujejo probleme. Glede na vrsto aktivnosti so vključevale **kvize** (such as Kahoot), **točkovne liste**, **simulacije z igrami vlog**, **izzive Peddy Paper** in **vodene opazovalne** naloge med institucionalnimi obiski.

Različna učna okolja so zahtevala različne pristope k facilitaciji:

- Med **obiski političnih institucij** so udeleženci izvajali opazovalne naloge in strukturirano zapisovali opažanja, da so se osredotočili na ključne vidike demokratičnih procesov.
- **Družbenopolitični ogledi** so bolj temeljili na pripovedovanju zgodb, zgodovinski interpretaciji in odprtih vprašanjih, ki so spodbujala razpravo.
- **Okrogle mize** s politiki in predstavniki mladih so večji poudarek namenjale dialogu, primerjavi različnih perspektiv ter neposrednemu postavljanju vprašanj odločevalcem.

Povezovanje Political Peddy Papers s teoretičnim znanjem

Sofinancira
Evropska unija

RightChallenge

PePage

ZOERSEL

csie

CITY OF GALATI

CARDET

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja oziroma avtorjev ter ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje. Številka projekta: 101183575.

Povezovanje aktivnosti s temami Vodnika Get Political 101

Pred vsakim obiskom lahko facilitatorji izberejo dve ali tri teme iz **Vodnika Get Political 101**, ki so neposredno povezane z institucijo ali lokacijo.

- **Obisk občine** je mogoče povezati z lokalnim upravljanjem, javnimi storitvami in participacijo državljanov. Udeleženci lahko raziskujejo, katere odločitve se sprejemajo na lokalni ravni in kako lahko mladi izrazijo svoje potrebe ali predstavijo predloge.
- **Obisk nacionalnega parlamenta** je mogoče povezati z volitvami, političnim predstavništvom, političnimi strankami in zakonodajnim postopkom. Udeleženci lahko preučijo, kako so predstavniki izvoljeni, kakšne so njihove odgovornosti in kako se sprejemajo zakoni.
- **Obiski sodišč, predsedniških institucij ali drugih javnih organov** lahko pomagajo pojasniti načelo delitve oblasti in različne vloge političnih institucij. Srečanja s političnimi predstavniki ali mladinskimi organizacijami lahko predstavijo politično participacijo in vlogo mladih v demokratičnem življenju.

Družbenopolitični ogledi povezujejo formalno politiko z vsakdanjo resničnostjo. Udeleženci lahko prek konkretnih lokacij in zgodb raziskujejo, kako politične odločitve vplivajo na javni prostor, enakost, zgodovinski spomin, razvoj mest in dostop do storitev.

Kako izvesti posamezno aktivnost: okvir v štirih korakih

Za vsako aktivnost lahko uporabite preprosto strukturo:

- Predstavite ustrezen politični koncept.
- Udeležencem dodelite opazovalno ali raziskovalno nalogo.
- Spodbudite jih k postavljanju vprašanj in zbiranju informacij.
- Razpravljajte o tem, kako je izkušnja povezana s teorijo.

Udeleženci lahko opredelijo pristojnosti določene institucije, ugotovijo, kako lahko državljani vplivajo na njeno delo, ali pojasnijo, katera raven oblasti je pristojna za določeno vprašanje.

Razprave in refleksijske vaje po aktivnosti

Refleksija je bistvenega pomena, saj obisk sam po sebi še ne vodi samodejno do političnega razumevanja. Udeleženci potrebujejo čas, da uredijo informacije, primerjajo različne perspektive in izkušnjo povežejo s svojim življenjem.

Uporabna metoda je **“Kaj? Kaj to pomeni? Kaj zdaj?”**

- Kaj? - “Kaj smo videli, slišali ali se naučili?”
- Kaj to pomeni? - “Zakaj je to pomembno za demokracijo ali politično participacijo?”
- Kaj zdaj? - “Kako lahko mladi to znanje uporabijo ali se vključijo?”

Druga možnost je vaja **Koncept – primer – dejanje**:

- Udeleženci izberejo en koncept iz Vodnika Get Political 101.
- Poiščejo primer tega koncepta v izvedeni aktivnosti.
- Predlagajo eno možno obliko participacije mladih.

Po obisku parlamenta lahko udeleženci politično predstavništvo povežejo z vlogo izvoljenih predstavnikov ter opredelijo načine, kako lahko državljani stopijo v stik z njimi ali jim zastavijo vprašanja.

Med mednarodnimi izmenjavami lahko udeleženci primerjajo svojo državo z državo gostiteljico z vidika parlamenta, volitev, političnih strank in participacije mladih. Namen ni ugotavljati, kateri sistem je boljši, temveč **razumeti, da lahko demokratični sistemi delujejo na različne načine**.

Kratka zaključna refleksija lahko vključuje naslednje iztočnice:

- En koncept, ki ga zdaj bolje razumem, je ...
- Ena stvar, ki me je presenetila, je ...
- Eno vprašanje, ki ga še vedno imam, je ...
- Eno dejanje, ki bi ga lahko izvedel/-la, je ...

Odgovore je mogoče zbirati v različnih oblikah glede na skupino, razpoložljivi čas in digitalna orodja.

Nasveti za facilitatorje:

- Uporabite klasično pisno refleksijo.
- Udeležence prosite, naj pripravijo 60-sekundni videoposnetek z refleksijo.
- Ustvarite interaktivni besedni oblak v Mentimetru.
- Odgovore objavite kot virtualne samolepilne listke na sodelovalni digitalni tabli, kot sta Miro ali Notion.

Uporaba študij primerov za poglobljeno razumevanje

Študije primerov je mogoče prilagoditi starosti udeležencev, lokalnemu okolju in njihovim interesom. Facilitator ne bi smel takoj ponuditi pravilnega odgovora, temveč naj udeležence spodbuja k analizi situacije, utemeljevanju njihovih stališč in razmisleku o različnih možnih rešitvah.

Študija primera 1: Katera institucija je pristojna?

Ta primer povezuje **upravljanje, institucionalne pristojnosti in participacijo mladih s praktičnimi vprašanji iz vsakdanjega življenja.**

Udeleženci dobijo vprašanje, ki vpliva na mlade, na primer omejen javni prevoz, pomanjkanje prostorov za mlade ali neenak dostop do kulturnih dejavnosti. Med obiski lokalnih in nacionalnih institucij zbirajo informacije in ponovno preverijo svoje začetne odgovore. Facilitatorji naj se izognejo predstavitvi enega samega dokončnega odgovora in udeležence raje spodbudijo k raziskovanju tega, kako so pristojnosti razdeljene v njihovi državi oziroma med institucijami, ki jih obiščejo.

Upoštevajte razlike v upravnih in političnih strukturah med državami. Javni prevoz je lahko na primer v eni partnerski državi predvsem v pristojnosti občine, v drugi regionalne oblasti, v tretji pa nacionalnega ministrstva.

Udeleženci morajo opredeliti::

- ali je treba vprašanje obravnavati na lokalni, regionalni, nacionalni ravni ali ravni EU;
- katera institucija je pristojna;
- katere deležnike bi bilo treba vključiti;
- kako bi lahko mladi predstavili svoj predlog.

Možna vprašanja za refleksijo vključujejo:

- Zakaj so različne institucije pristojne za različna vprašanja?
- Kako lahko državljani ugotovijo, katera institucija je prava?
- Katere možnosti participacije so na voljo mladim?
- Kako se pristojnosti razlikujejo med lokalno, regionalno, nacionalno ravno in ravno EU?
- Na koga naj se mladi najprej obrnejo, kadar si pristojnost deli več institucij?

Študija primera 2: Politična participacija onkraj volitev

Ta primer prikazuje, da so **volitve le eden od načinov demokratične participacije** and helps participants recognise **different ways to influence political and social life**. Participants explore the different ways in which young people can participate in democratic life.

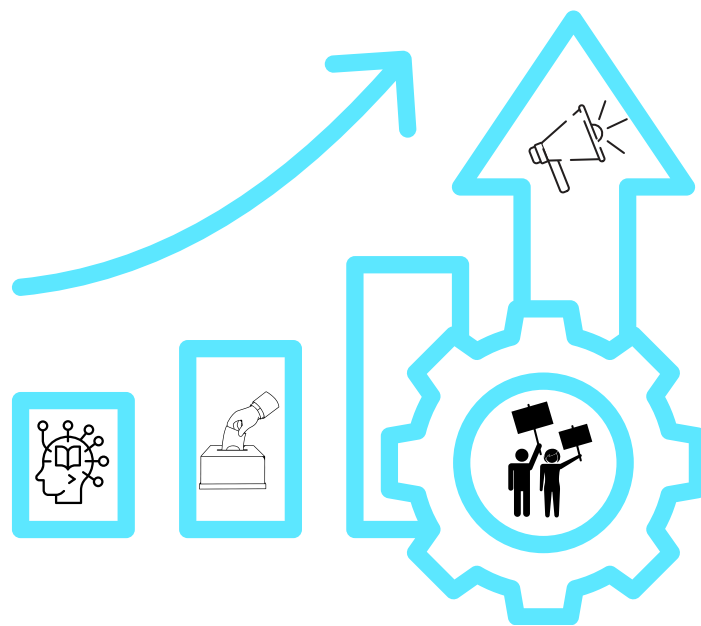
- **Pred** obiskom parlamenta ali srečanjem s političnimi predstavniki navedejo oblike participacije, ki jih že poznajo.
- **Med** aktivnostjo prepoznajo dodatne možnosti, kot so vzpostavljanje stika z izvoljenimi predstavniki, sodelovanje v javnih posvetovanjih, vključitev v mladinsko organizacijo, podpisovanje peticij, prostovoljstvo ali sodelovanje v pobudah civilne družbe.

Po aktivnosti udeleženci razpravljajo:

- Katere oblike participacije poleg volitev še obstajajo?
- Kakšno vlogo imajo mladinske organizacije in organizacije civilne družbe?
- Katere ovire mladim preprečujejo participacijo?
- Katera oblika participacije bi bila realistična v njihovi skupnosti?

Vrednotenje in merjenje učinka

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja oziroma avtorjev ter ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje. Številka projekta: 101183575.

Ocenjevanje učenja in vključenosti udeležencev

Kakovostno vrednotenje se začne že pred začetkom aktivnosti. Uporaba preprostega vprašalnika pred aktivnostjo facilitatorjem omogoči določitev izhodiščnega stanja:

- Kaj udeleženci že vedo o političnih institucijah ali obravnavanih temah?
- Kako jih politika zanima?
- Ali menijo, da so politični procesi pomembni za njihovo vsakdanje življenje?

Ta vprašanja, ki so kratka in neakademska, predstavljajo **izhodišče**, s katerim lahko primerjamo podatke po izvedeni aktivnosti.

Med samo aktivnostjo je opazovanje facilitatorja glavno orodje za vrednotenje. Facilitatorji in vodje skupin naj uporabljajo kratek opazovalni obrazec, na katerega beležijo kakovost skupinskih razprav na posameznem postanku, pravilnost in ustvarjalnost odgovorov na izzive, raven spontanega sodelovanja in radovednosti ter nepričakovane trenutke učenja ali smiselnega dialoga. Zadošča enostranski obrazec s polji za označevanje in kratkim prostorom za zapiske pri vsakem postanku.

Ob zaključku poti, naj sledi **strukturirana skupinska refleksija** (od 15 do 30 minut), ki je hkrati namenjena vrednotenju in utrjevanju naučenega.

Vprašanja so lahko:

- »Kateri postanek vas je najbolj presenetil in zakaj?«
- »Kaj ste se danes naučili, česar prej niste vedeli?«
- »Ali se je kaj spremenilo v vašem razumevanju lastne vloge državljana?«

Takšna vprašanja zagotavljajo **kvalitativne podatke** in hkrati udeležencem pomagajo globlje predelati svojo izkušnjo.

Na koncu lahko vprašalnik po aktivnosti, ki ponovi ključna vprašanja iz začetnega vprašalnika ter doda odprta vprašanja, facilitatorjem omogoči merjenje neposrednega napredka v znanju, sprememb v odnosu do politične participacije in celotne izkušnje udeležencev. Kadar je relevantno, je mogoče rezultate povezati s **ključnimi kompetencami Youthpass**, kar zagotavlja priznan evropski okvir za potrjevanje učnih rezultatov.

Zbiranje povratnih informacij in stalno izboljševanje

Povratne informacije so najbolj dragocene, kadar so iskrene, konkretne in zbrane ob pravem času. Political Peddy Papers lahko uporabljajo dvostopenjski model zbiranja povratnih informacij.

1. **Takojšnje povratne informacije**, zbrane na dan aktivnosti:

- **Kratek digitalni vprašalnik** (prek QR-kode, povezane z Google Forms ali podobnim orodjem);
- Preprost papirni **obrazec za povratne informacije**;
- **Ustvarjalna metoda**, kot je »tabla razpoloženja«, na katero udeleženci lepijo nalepke ali samolepilne listke, ki ponazarjajo njihovo izkušnjo.
- **Ključna področja vrednotenja** vključujejo splošno zadovoljstvo in vključenost, zaznano izobraževalno vrednost, jasnost izzivov in navodil, kakovost facilitacije ter predloge za izboljšave.

2. **Naknadne povratne informacije** zbrane **en do dva tedna pozneje**, ko imajo udeleženci dovolj časa za refleksijo.

- Naknadne povratne informacije, **zbrane po elektronski pošti ali sporočilih**, pogosto prinesejo bolj premišljene odgovore.
- Lahko so **krajše**, na primer od 3 do 5 odprtih vprašanj, s katerimi želimo **ugotoviti, ali so udeleženci po dogodku še naprej razmišljali o obravnavanih temah**, ali so se **o izkušnji pogovarjali z drugimi** in ali so izvedli kakršno koli konkretno dejanje, četudi majhno, povezano s političnim udejstvovanjem.

Na strani facilitatorjev je bistvenega pomena, da ekipa v 48 urah po aktivnosti opravi **skupno zaključno refleksijo**, namenjeno:

- Primerjavi opažanj;
- Ugotavljanju, kateri postanki so najbolj pritegnili udeležence in kateri manj;
- Razpravi o logističnih težavah;
- Skupnemu dogovoru o prilagoditvah za prihodnje izvedbe.

Preprost dnevnik izboljšav, na primer skupni dokument, v katerega se beležijo izkušnje in spoznanja posamezne izvedbe, omogoča, da se aktivnost sčasoma razvija na podlagi dokazov in izkušenj.

Long-Term Impact on Civic Participation

Merjenje dolgoročnega učinka je morda najbolj ambiciozen, hkrati pa tudi **eden najpomembnejših vidikov vrednotenja**. Political Peddy Paper je v najboljšem primeru katalizator – nepozabna, neposredno doživeta izkušnja, ki zasadi seme politične radovednosti in državljanske odgovornosti. **Da bi ugotovili, ali to seme raste, je potrebno nadaljnje spremljanje.**

Končni cilj ni zgolj šteti udeležence ali označevati izpolnjena polja v evalvacijskih obrazcih. Cilj je z dosledno refleksijo in poštenim merjenjem prispevati k vse več dokazom, da izkustveno politično izobraževanje deluje in da se mladi zaradi njega ne počutijo le bolje informirani o politiki, temveč tudi dejansko sposobni nanjo vplivati.

Nadaljnji vprašalnik poslan **tri do šest mesecev po aktivnosti**, lahko spremlja **vedenjske spremembe in spremembe stališč**:

- Ali je udeleženec od dogodka glasoval na lokalnih ali nacionalnih volitvah?
- Ali se je vključil v katero koli obliko državlanskega delovanja, na primer podpisal peticijo, obiskal javno srečanje ali se pridružil mladinskemu svetu?
- Ali se je z vrstniki ali družinskimi člani pogovarjal o političnih vprašanjih?
- Ali je katero od informacij, pridobljenih med Peddy Paper, uporabil pri sprejemanju odločitve ali oblikovanju argumenta?

Poleg kvantitativnega spremljanja imajo **kvalitativna pričevanja udeležencev pomembno težo**, tako kot **dokaz učinka kot tudi kot gradivo za razširjanje rezultatov**. Te zgodbe podatkom dodajo človeško razsežnost in so izredno dragocene pri predstavljanju vrednosti metodologije novim partnerjem, financerjem in mladinskim organizacijam.

Facilitatorji naj udeležence vprašajo, ali bi bili pripravljeni deliti kratko pisno ali video pričevanje o tem, kako je izkušnja vplivala nanje.

Na **institucionalni ravni** – v občini, šoli ali mladinski organizaciji – je mogoče dolgoročni uspeh Political Peddy Papers meriti tudi glede na njihovo vključevanje v redne izobraževalne programe ali programe mladinskega dela.

Vključevanje Political Peddy Papers v mladinsko delo in izobraževanje

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja oziroma avtorjev ter ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje. Številka projekta: 101183575.

Prilagajanje metodologije različnim izobraževalnim okoljem

Ena od prednosti pristopa Political Peddy Paper je njegova **fleksibilnost**. Ne glede na to, ali ga uporabljamo v srednji šoli, na univerzitetnem seminarju, v mladinskem klubu ali občinskem mladinskem svetu, osnovna učna pot ostaja enaka:

- Raziskovanje institucij in političnih konceptov;
- udeleženci v praksi raziskujejo institucije in demokratična načela;
- Razprava in primerjava različnih perspektiv;
- mladi svoje izkušnje obdelujejo skozi dialog, simulacije in refleksijo;
- Povezovanje politike z družbo in osebnimi izkušnjami;
- udeleženci razmišljajo o vplivu politike in svoji vlogi državljanov.

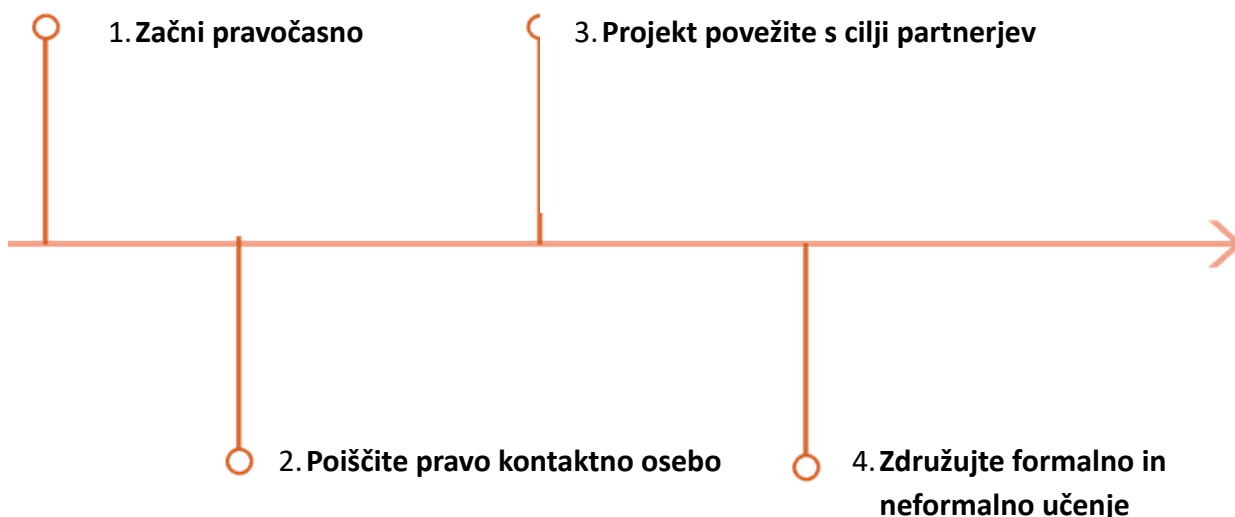
Različna okolja, različne prednosti

Nastavitev	Kaj deluje najbolje
Srednje šole	• Interaktivne simulacije • Kratki obiski institucij • Dejavnosti medijske pismenosti • Jasne naloge za refleksijo
Univerze	• Poglobljene politične razprave • Primerjalna analiza • Srečanja z odločevalci • Nadaljnje naloge, ki temeljijo na raziskavah
Mladinske organizacije	• Prilagodljive, neformalne metode, kot so debate • Igranje vlog • Dejavnosti »Naslov dneva« • Raziskovanje v skupnosti
Občinski mladinski sveti in skupnostne skupine	• Neposredno sodelovanje z lokalno upravo • Skupno načrtovanje • Projekti državljske akcije iz resničnega življenja

Spoznanja iz GET POLITICAL Peddy Papers

- **Grčija, Belgija in Portugalska:** povezovanje dijakov oziroma mladih s člani mladinskega sveta Kalamaria, mladinskega sveta Zoersel ali portugalskega socialističnega podmladka je ustvarilo bogate razprave med udeleženci z različnimi ravnmi političnih izkušenj.
- **Francija:** parlamentarne simulacije so mladim pomagale razumeti politične procese skozi dejavno sodelovanje in ne zgolj poslušanje.
- **Italija:** povezovanje politike z vprašanji skupnosti, migracijami in protimafijskimi pobudami je državljansko participacijo približalo vsakdanjemu življenju in jo naredilo bolj relevantno.
- **Ciper:** obiski medskupnostnih organizacij in kulturnih lokacij so politično izobraževanje razširili prek formalnih institucij ter odprli razprave o dialogu in sobivanju.

Fotografije aktivnosti si oglejte na koncu tega priročnika.

Sodelovanje s šolami, univerzami in mladinskimi organizacijami

Projekt je pokazal, da najbolj nepozabni trenutki običajno niso bili sami ogledi, temveč pogovori z resničnimi ljudmi: **poslanci, ki so odgovarjali na vprašanja, člani mladinskih svetov, ki so delili svoje izkušnje, ter akterji iz skupnosti, ki so razpravljali o lokalnih izzivih.** Čvrsta **partnerstva** omogočajo prav takšna srečanja..

What different partners contribute

Nastavitev	Kaj deluje najboljše
Šole	- Dostop za študente - Delavnice in dejavnosti, vključene v učni načrt - Strukturiran čas učenja
Univerze	- Akademsko strokovno znanje - Raziskovalne perspektive - Napredni prostori za razprave
Mladinske organizacije	- Metode neformalnega izobraževanja - Ozaveščanje o raznolikih mladih ljudeh - Prilagodljiva facilitacija
Občinski mladinski sveti in skupnostne skupine	- Institucionalna legitimnost - Dostop do odločevalcev - Dolgoročna kontinuiteta
Organizacije civilne družbe	- Perspektive resničnega sveta o družbenih vprašanjih - Sodelovanje - Ukrepi skupnosti

Vzpostavljanje učinkovitih partnerstev – primeri iz projekta

- V **Grčiji, Belgiji in na Portugalskem** je sodelovanje med šolami, občinami Kalamaria, Zoersel in Porto, mladinskimi sveti ter javnimi institucijami programu omogočilo, da je dosegel mlade z različnimi ozadji in stopnjami vključenosti.
- V **Franciji** so partnerstva z regionalnimi institucijami in šolami povečala prepoznavnost aktivnosti ter udeležencem omogočila neposreden dostop do odločevalcev.
- V **Španiji in Sloveniji** so partnerstva z nacionalnimi institucijami povečala prepoznavnost ter udeležencem omogočila neposreden dostop do odločevalcev na nacionalni ravni.
- V **Italiji** je sodelovanje z organizacijami, ki delujejo na področju socialnega vključevanja in aktivnega državljanstva, politično izobraževanje povežalo z vsakdanjimi družbenimi razmerami.
- Na **Cipru** je sodelovanje z občinskimi oblastmi in medskupnostnimi organizacijami ustvarilo smiselne prostore za dialog med skupnostmi.

Mednarodno sodelovanje se je prav tako izkazalo za posebej dragoceno. Udeleženci so zelo cenili možnost primerjave političnih sistemov in kultur participacije mladih med različnimi državami.

Strategije za trajnostno izvajanje in širitev

Political Peddy Papers za uspešno izvedbo ne potrebujejo velikih proračunov. Smiselno učenje lahko poteka v **majhnih skupinah, lokalnih institucijah in z dobro zasnovanim procesom facilitacije**. Trajnost je bolj odvisna od vključevanja in kontinuitete kot od obsega aktivnosti.

Vključite metodologijo v obstoječe strukture

Trajnost se poveča, ko Political Peddy Papers postanejo **del rednih izobraževalnih aktivnosti in mladinskega dela**:

- vključitev v pouk državljanske vzgoje ali zgodovine;
- vključitev v univerzitetne module terenskega dela;
- uporaba v občinskih mladinskih svetih;
- vključitev v letne programe mladinskih organizacij;
- povezovanje z lokalnimi pobudami za demokracijo ali participacijo.

Okrepite nadaljnje aktivnosti in dolgoročni učinek

Eden od izzivov, prepoznanih med izmenjavami, je bilo **pomanjkanje strukturiranih nadaljnjih aktivnosti** po izkustvenem delu programa. Za **poglobitev učinka**:

- **Organizirajte nadaljnje srečanje**: predstavite jim lokalne skupine, dogodke ali svete, kjer lahko ostanejo aktivni.
- **Udeležence povežite z lokalnimi priložnostmi**: predstavite jim lokalne skupine, dogodke ali svete, kjer lahko ostanejo aktivni.
- **Spodbujajte osebne zaveze**: udeležence povabite, naj izberejo eno preprosto dejanje, s katerim lahko prispevajo svoji skupnosti ali demokraciji.

Širitev prek mrež in usposabljanj

- **Usposabljanje facilitatorjev**: učiteljem, mladinskim delavcem in občinskim uslužbencem zagotovite znanje in samozavest za samostojno izvajanje Political Peddy Papers.
- **Skupni digitalni viri GET POLITICAL**, predvsem Vodnik Get Political 101 in ta priročnik.

Razširjanje rezultatov in vključevanje med dogodkom in po njem

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja oziroma avtorjev ter ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje. Številka projekta: 101183575.

Kako povečati prepoznavnost?

Pri **lokalnih dogodkih** so bili udeleženci pridobljeni **prek elektronske pošte, neposrednih stikov z univerzami ali objav na družbenih omrežjih**. Nekateri udeleženci lokalnih dogodkov so se tako lahko pozneje vključili tudi v mednarodne izmenjave.

Prepoznavnost pa je mogoče dodatno povečati na naslednje načine:

- **Strateško vključevanje:** sodelujte s šolami, da **projektne aktivnosti vključite v redne učne programe ter vključujete strokovne mladinske delavce**.
- **Promocija prek udeležencev:** mlade udeležence vključite v **promocijo projekta kot del same aktivnosti**.

Pripravite kampanjo, v okviru katere mladi ustvarijo videoposnetek, objavo ali zgodbo za družbena omrežja o tem, kako lahko ljudje glasujejo na evropskih volitvah, ter vsebino delijo na svojih družbenih omrežjih.

- **Kampanje na družbenih omrežjih:** Izvajajte **strukturirane kampanje s fotografijami in kratkimi videoposnetki**.
- **Urnik objav:** določite jasne roke, na primer **objavo novic o dogodku s fotografijami in ozaveščevalnimi sporočili** v sedmih dneh po izvedbi.
- **Privlačne video vsebine:** ustvarjajte **kratke videoposnetke**, ki so zanimivi za mlade.
- **Opolnomočenje organizatorjev:** **smernice za organizacijo dogodkov, oblikovanje in promocijo objav na družbenih omrežjih ter pripravo urnika objav** so ključne za podporo organizatorjem pri izvedbi aktivnosti.

Spodbujanje nadaljnega političnega udejstvovanja

Promocija aktivnosti, ki so jih partnerji izvedli v svojih državah, je bistvenega pomena za predstavitev vašega dela, **vklučevanje** večjega števila ljudi v prihodnje aktivnosti ter za to, da se **zahvalite** lokalnim akterjem ali nacionalnim institucijam, **ki so vas gostile**.

Kaj so pridobili udeleženci?

Ko mladim omogočimo **dneposreden in izkustven dostop do odločevalcev**, to **približa in razjasni delovanje demokratičnih institucij** ter **znatno poveča njihovo pripravljenost za udeležbo na volitvah in vključevanje v lokalne mladinske organizacije**. To se je pokazalo tudi pri Nacionalnih Political Peddy Papers o političnih institucijah, ki so pomembno prispevali h krepitvi državlanskega udejstvovanja mladih.

Pomemben rezultat je bil, da so se udeleženci **počutili veliko bližje demokratičnim institucijam in so do njih čutili manj zadržkov**, kar jim je pomagalo bolje razumeti delovanje volilnih sistemov, nacionalnega upravljanja in zakonodajnih postopkov. Political Peddy Papers so prispevali tudi k **večji pripravljenosti za državljansko udejstvovanje**, saj so povratne informacije po aktivnosti pokazale, da so mladi precej bolj pripravljeni glasovati na prihodnjih volitvah ter se vključevati v mladinske organizacije ali druge pobude v skupnosti.

Kako zagotoviti, da se te prakse državlanskega udejstvovanja ohranijo in razširijo?

V aktivnosti je mogoče vključiti strokovne mladinske delavce ali nepristranske organizacije civilne družbe, ki lahko vodijo zanimive razprave. The **implementacija večnivojskega pristopa k načrtovanju**, pri katerem si sledi **zaporedje aktivnosti od lokalnih do nacionalnih institucij**, bo udeležencem pomagalo učinkovito in postopoma nadgrajevati njihovo znanje.

Večji poudarek je treba nameniti ciljnemu pristopu, s katerim bi **pritegnili mlade iz premalo zastopanih ali manj privilegiranih območij**, kot so podeželska območja, kjer imajo mladi običajno manj priložnosti za neposreden stik z institucionalnimi okolji.

GET POLITICAL v praksi

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja oziroma avtorjev ter ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje. Številka projekta: 101183575.

Primer Nacionalnega Political Peddy Paper o političnih institucijah

Naslov postanka: Državni zbor Republike Slovenije

Lokacija: Ljubljana, Slovenija

Zbirno mesto: Železniška postaja Maribor

Politična tema: Razumevanje delovanja Državnega zbora Republike Slovenije.

Pravila:

1. Delajte v majhnih skupinah po 3–4 udeležence.
2. Upoštevajte pravila institucije, varnostna navodila in urnik obiska.
3. Opazujte, poslušajte in v skupini razpravljajte o ključnih vprašanjih.
4. Vodnik Get Political 101 uporabite za povezovanje obiska s koncepti, kot so parlament, zakonodaja, volitve in politično predstavništvo.
5. Med obiskom ali po njem zapišite kratke refleksije.
6. Fotografirajte samo tam, kjer je to dovoljeno.
7. Ob koncu aktivnosti delite eno ključno spoznanje.

Ta primer uporabite pri oblikovanju svojega Peddy Paper. Po potrebi ga kopirajte in prilagodite.

Map/Check Points

Postaja	Lokacija/Kontrolna točka	Dejavnost/Izziv	Namig
1	Železniška postaja Maribor	Pred vstopom v ustanovo vsaka skupina zapiše eno pričakovanje o tem, kaj se bodo naučili med obiskom.	Pomislite na parlament, zakone in politično zastopnost.
2	Državni zbor – vstopni/varnostni pregled	Opazujte institucijo in prepoznajte eno značilnost, ki kaže na njeno javno in demokratično vlogo.	Osredotočite se na simbole, vidnost, varnost in dostopnost.
3	Voden ogled Državnega zbora	Navedite dve glavni odgovornosti Državnega zbora Republike Slovenije.	Pomislite na zakonodajno delo, zastopanje, razpravo in nadzor.
4	Predstavitev o zakonodajnem postopku	V 2–3 stavkih povzemite, kako se zakon razpravlja in sprejema.	Uporabite predstavitev in vodnik.
5	Skupinska refleksija pred institucijo	Vsaka skupina pojasni, zakaj je pomembno, da mladi razumejo, kako deluje parlament.	Obisk povežite z udeležbo in ozaveščenim državljanstvom.

1. Maribor

Potovanje z vlakom

2. Varnostni pregled

3. Voden ogled
4. izzivi

5. Razmislek

GET POLITICAL Fotogalerija

Political Peddy Papers lokalnih institucij

Povežite obiske občinskih svetov ali javnih institucij s pogovori z izvoljenimi predstavniki ter tako demokratično teorijo povežite z dejansko politično prakso

Obisk Oddelka za mladinsko politiko Mestne občine Palermo

Obisk sejne dvorane občinskega odbora Kalamaria

Obisk mestne hiše Purchena

Obisk mestne hiše Porto

GET POLITICAL Fotogalerija

Political Peddy Papers nacionalnih institucij

Obisk ciprskega parlamenta

Obisk regionalnega parlamenta Région Sud –
Provence-Alpes-Côte d'Azur (Marseille)

Obisk Ministrstva za notranje zadeve – sektor Makedonija-Trakija

Obisk španskega parlamenta

GET POLITICAL Fotogalerija

Political Peddy Papers nacionalnih institucij

Obisk Evropskega parlamenta

Obisk Državnega zbora Republike Slovenije

Obisk predstavništva Evropske komisije v Marseillu

Obisk grškega parlamenta

Obisk portugalskega parlamenta s poslancem

Okrogla miza z mladinskim podmladkom Socialistične stranke

Obiski nacionalnih ali regionalnih parlamentov so pogosto ključni trenutki teh učnih aktivnosti. Načrtujte jih dovolj zgodaj in, kadar je mogoče, vključite tudi srečanja s poslanci ali politično aktivnimi mladimi.

GET POLITICAL Fotogalerija

Druženopolitični ogled

Uporabite lokalno zgodovino in družbena vprašanja, kot so boj za demokracijo, simboli odpora in migracije, da pokažete, kako politika oblikuje vsakdanje življenje ter povezuje preteklost s sedanjostjo.

Voden ogled tamponske cone v Nikoziji

Obisk prostorov Ballarò

Ogled o španski državljanski vojni in Francovi diktaturi

Ogled o španski državljanski vojni in Francovi diktaturi

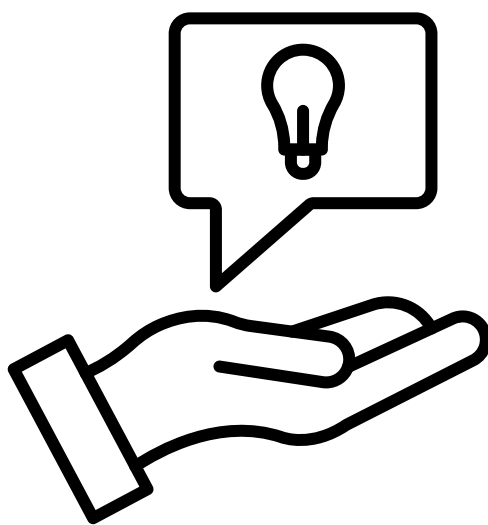

Voden ogled Ljubljane

Obisk muzeja Aljube – Odpor in svoboda

Končna priporočila za izobraževalce in mladinske delavce

- Izhajajte iz **konteksta** in ne iz vnaprej določenega modela. **Prilagodite** aktivnost skupini, kraju in trenutku. Metodologija deluje le, če je oblikovana glede na dejanske okoliščine.
- Že na začetku določite **jasen učni poudarek**. Udeleženci in facilitatorji morajo razumeti, kaj raziskujejo in zakaj je to pomembno.
- Naj bo **zasnova preprosta in osredotočena**. Preveč kompleksne poti ali naloge zmanjšujejo vključenost in slabijo učni proces.
- Vložite dovolj časa v **pripravo**. Predhodni ogled lokacij, preizkus poti in predvidevanje praktičnih omejitev, kot so čas, dostop in vremenske razmere, so bistvenega pomena.
- **Institucije vključite dovolj zgodaj**. Šole, občine, nevladne organizacije ter državljske ali politične institucije naj bodo vključene vnaprej, da se zagotovijo usklajenost, potrebna dovoljenja in izvedljivost.
- S partnerji **jasno določite pričakovanja in vloge**. To vključuje dostop do prostorov, morebitno sodelovanje zaposlenih ter omejitve, povezane z institucionalnim okoljem.
- **Vzpostavite zaupanje** z lokalnimi deležniki. Institucije morajo razumeti namen aktivnosti in se prepoznati kot del učnega procesa, ne zgolj kot njegova kulisa.
- Poskrbite za **kakovostno facilitacijo in trenutke refleksije**. Kakovost učenja je odvisna od tega, kako je izkušnja vodena in kako udeležencem pomagamo razumeti njen pomen.
- **Vrednotenje obravnavajte kot stalen dialog**. Povratne informacije so del učnega procesa in naj dejavno vplivajo na potek izvajanja.
- Ostanite prilagodljivi in **izboljšave uvajajte sproti**. Prilagajanje med samo izvedbo ni kompromis, temveč bistveni del metodologije.

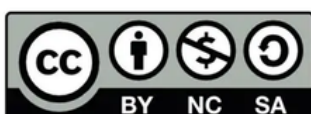
Ta pristop v prihodnje ponuja praktično in prilagodljivo orodje za državljansko izobraževanje po vsej Evropi, zlasti v okoljih, kjer je demokratična participacija pod pritiskom. Mlade ponovno povezuje s politiko skozi izkušnjo in ne zgolj skozi razlago.

Sporočilo je preprosto: prilagodite, preizkusite in izboljšujte.

Demokratično učenje postane resnično šele, ko ga tudi živimo.

GET POLITICAL

HVALA!

Priročnik o metodologiji Political Peddy Paper, ki je nastal v okviru projekta GET POLITICAL, je licenciran pod licenco CC BY-NC-SA 4.0. Kopija te licence je na voljo na: Creative Commons — [Priznanje avtorstva–Nekomercialno–Deljenje pod enakimi pogoji 4.0 Mednarodna](#) – CC BY-NC-SA 4.0 Ta licenca zahteva, da nadaljnji uporabniki ustrezno navedejo avtorja. Dovoljuje jim razširjanje, predelovanje, prilagajanje in nadgrajevanje gradiva v katerem koli mediju ali obliki, vendar izključno v nekomercialne namene. Če drugi gradivo spremenijo ali prilagodijo, morajo spremenjeno gradivo licencirati pod enakimi pogoji.

SPREMLJAJTE PROJEKTU!

[@getpoliticalprojecteu](#)

www.getpolitical-project.eu

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja oziroma avtorjev ter ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje. Številka projekta: 101183575.